

INTRODUCCIÓ I PRESIDENT

Celebrem un any més aquesta diada de les esquadres, una diada festiva la d'aquest 2016 que com cada any compartim amb els nostres familiars i amics, una aturada momentània reflexiva per fer repàs d'on som i cap a on anem.

Però avui, vull en primer lloc agrair i posar en valor la presència del Molt Honorable President de la Generalitat en aquesta diada, una presència que es produeix pocs mesos després del seu nomenament, i que cal interpretar en clau de que la seguretat i els Mossos d'Esquadra estan certament entre les prioritats d'aquest govern.

Sigueu benvingut President, us agraeixo públicament la vostra sensibilitat amb la nostra feina. Us he escoltat diverses vegades –en alguns actes- expressant la bondat d'aquesta professió, i també us agraeixo haver estat sensible amb les demandes que us hem traslladat els últims mesos, una sensibilitat que el conseller ens trasllada respecte de vostè, i que a més vaig tenir ocasió de comprovar personalment en l'últim Gabinet antiterrorista que vàrem compartir.

En nom del cos de Mossos d'Esquadra, com a màxim responsable uniformat del mateix, us trasllado públicament la nostra inquebrantable lleialtat. Reconeixem en vostè dos elements cabdals: Un primer el d'ostentar la més alta representació de la Generalitat de Catalunya, i un segon, el fet de què, és a vostè i al govern, a qui correspon el comandament suprem del Cos.

REPÀS DE L'ANY

Superem un any policial realment intens. Sota la pluja i la boira que alguns matins trenquen la placidesa del clima mediterrani, podem sentir-nos satisfets de la feina feta.

L'any 2015 i aquests primers mesos de 2016 ens ha portat una de les majors crisis humanitàries de la història, l'anomenada crisi dels refugiats.

Malauradament s'esdevé en enfrontar-se dues realitats, una que busca un món millor, o potser tant sols un espai habitable, amb una altra que no accepta que es posi en risc les seves condicions de vida, ni tant sols un bocí d'aquestes.

Les imatges d'uniformes policials posats com a barrera ens interpel·len en un dia com aquest, ni que sigui per expressar que no és la policia amb què ens sentim còmodes i ens reconeixem.

Un any de terrorisme gihadista que busca sembrar la por i la desconfiança a Europa, i que ha deixat morts i ferits a diversos països propers a nosaltres.

Al seu llibre: els somnis del meu pare, Barak Obama deia aquestes paraules en ocasió dels atemptats de l'11 de setembre.

“No pretenc entendre la bogeria nihilista que va guiar aquell dia els terroristes, i que encara avui ho fa amb els seus correligionaris. El meu poder d'empatia, la meva habilitat per arribar fins el cor dels altres no pot penetrar la mirada buida d'aquells que van assassinar a innocents amb tant serena i abstracta satisfacció”.

I és que certament és complicat entendre res al voltant de tanta bogeria i tant dolor gratuït.

Guiats pel Programa Operatiu Especial antiterrorista hem treballat molt preventivament, millorant la cultura de l'autoprotecció dels agents, generalitzant la dotació d'una armilla de protecció i vencent la tendència humana a relaxar l'exigència en el dia a dia.

Un any de bon treball de coordinació amb la resta de cossos, Guàrdia Civil i Cos Nacional de Policia, i especialment amb les policies locals. I el mateix escau dir, del dia a dia amb bombers, protecció civil, el SEM o els agents rurals.

Un any on hem millorat de manera substancial el seguiment de les víctimes de violència de gènere incorporant el qüestionari de valoració de la víctima, any de feina intensa de prevenció i de proximitat amb la gent gran. També aquests últims mesos hem realitzat una revisió crítica del treball en l'àmbit dels delictes sexuals que poden afectar als menors d'edat.

S'han produït canvis legislatius que han provocat una gran feina de formació, de canvis de procediments. I cal agrair –com no- el suport de l'ISPC, i la feina incansable dels serveis jurídics de la Direcció general de la Policia, i molt especialment de la seva titular, Ma Pau MARTÍ. Moltes gràcies Mari Pau per la teva feina, pel teu compromís amb l'uniforme, i pel teu treball sempre a l'ombra. Ets un bon exemple del què és una digna servidora pública amb tota la grandesa de la seva expressió.

Afegir el treball a l'entorn dels delictes d'odi i discriminació, que en plena coordinació amb la fiscalia ens col·loquen com una de les policies punteres en aquesta problemàtica policial i social.

Hem passat per dos processos electorals que s'han dut a terme amb exquisits valors democràtics i amb total absència d'incidents.

Un any on també hem treballat molt i bé en l'àmbit de la delinqüència especialitzada del metall.

Internament hem avançat els projectes de seguretat ciutadana i el d'intel·ligència, projectes que finalitzarem durant l'any en curs i que ens donaran noves potencialitats.

Dispositius molt grans, complexos, actuacions davant catàstrofes, i petites intervencions en el dia a dia de la vida ciutadana.

Fets com la inundació de la residència geriàtrica d'Agramunt o el treball realitzat en la gestió de l'accident aeri de Germanwings.

El dispositiu del Mobile, i les grans concentracions, esdeveniments esportius o espectacles que comporten grans dispositius de protecció, on ens hem allunyat de la sobreactuació cercant un equilibri entre la seguretat i que les persones puguin continuar gaudint de la seva vida.

Operacions com els dispositius Titan i Picapedra al barri de la Mina, resultat amb 115 persones detingudes per tràfic de drogues, o la investigació conjunta amb Guàrdia Civil, CNP i la policia ucraïnesa que va suposar desmantellar la xarxa més important de tràfic d'heroïna de la dècada, amb la detenció de 34 persones, altres operacions de detencions de grups criminals especialitzats en els robatoris de correu de la xarxa ferroviària, o dels agressors sexuals múltiples detinguts recentment a Barcelona.

I un molt bon exemple, el del cas ESCLAT, la detenció i ingrés a presó de l'homicidi d'un vigilant del supermercat Esclat de Mollet del Vallès, succeït el 2003 i que es resol 12 anys després.

Cal també destacar les operacions de la Comissaria general d'informació conegudes com cas CARONT, una organització criminal amb finalitat terrorista ubicada a Terrassa que es va saldar amb la detenció de 3 persones a Bulgària, i en una segona fase 11 persones a Catalunya.

El cas GUINNESS, la detenció a Barcelona d'una persona buscada pels EEUU per la seva vinculació amb el terrorisme gihadista, concretament per la captació i adoctrinament.

I el cas PANDORA, 9 detinguts per la seva vinculació a l'anomenat GAC (grups anarquistes coordinats) responsables de la col·locació de diversos artefactes explosius en diferents indrets.

I no vull oblidar la intervenció de suport i tècnica, de la comissaria de mobilitat i de la Divisió de policia científica, tècnica però també humana en els accidents de l'autocar de l'AP7 a Freginals, amb 13 joves mortes, i el més recent a la N-2 a Pont de Molins, on van morir 7 persones.

Molta feina, molta expertesa i molta humanitat al voltant de l'activitat humana de la nostra societat.

Un any que ens ha deixat un balanç delinqüencial globalment positiu, però que no ens ha de complaure, perquè també ens deixa alguns encàrrecs ben definits: el robatori amb força a domicili, els delictes sexuals, i la mortalitat en el trànsit, convivint amb la prevenció del terrorisme, i també amb una intensificació en la investigació dels delictes econòmics, de corrupció i de blanqueig.

El dia a dia ens mostra que alguns continuen fent trampes, i que és una obligació professional i una exigència ètica pertorbar la seva placidesa vital.

Molta feina feta per les mosses i mossos que integren aquest cos, pel cos de facultatius, i per l'estructura administrativa, de les subdireccions de recursos humans i d'administració i serveis, i de les persones que les integren.

I a banda de tot aquest treball realitzat, hem aconseguit que no ens despistessin gaire alguns intents de desestabilitzar-nos o de posar-nos en la picota.

Hem tornat a sortir a demostrar que no érem els causants d'aquell tràgic accident a Salou, que comportà la mort d'una persona en caure per un balcó.

Que no som els culpables dels robatoris de core, tot i que si que ens sentim responsables solidaris de la seguretat en aquest àmbit, i treballem molt cada dia per evitar-los, com demostren les exitoses investigacions resoltes els últims mesos.

Que quan li diem a l'estructura policial que serà des de la cúpula del cos des d'on es prendran les decisions últimes, ho fem per responsabilitat, per donar seguretat jurídica als agents, i per complir amb les obligacions que ens donen jutges i fiscals. No ho fem per amagar res ni per cap qüestió política.

Afegeixo que tampoc sobreactuarem perquè haguem de demostrar amb nota que som alumnes avantatjats en el compliment de les lleis.

No ens ha despistat llegir que estem comprant armes de guerra, o entrenant-nos amb els serveis secrets israelians, ni confabulant-nos amb l'enemic exterior, ni tampoc conèixer que hem comprat uns telèfons espies que col·loquem en no sé quines taules.

En definitiva, durant aquest any passat hem hagut de tornar a demostrar que no som una mena de diablets amb banyes i cua, sinó tant sols una policia, deixeu-me dir que –al meu criteri i el que és més rellevant a criteri dels catalans- una policia digna i democràtica preocupada per servir el millor que sap i pot, la seva ciutadania.

Però hem après a fer aquesta defensa, separant el gra de la palla, acceptant la crítica constructiva i benintencionada, defensant el que fem bé d'allò millorable, distingint entre qui ens interpel·la per responsabilitat d'aquells que ho fan perquè no ens volen. El grau assolit de transparència i rendició de comptes pel cos de Mossos d'Esquadra ens brinda una gran fortalesa per encarar el futur.

TERRORISME

Ja l'any passat en parlàvem d'aquest nou terrorisme, i parlàvem de la necessitat de fer conviure l'exigència d'una major seguretat cap al col·lectiu policial i cap a la ciutadania, i el fet de no perdre valors, diria que existencials, com ho és per aquesta policia el de la proximitat.

I així ha transcorregut aquest any.

Armes llargues i altres elements de protecció així com un actitud més intensa d'autoprotecció no són incompatibles amb la mà estesa, l'actitud amable i propera i l'escolta activa amb el ciutadà.

De fet hem implantat aquest plus de seguretat però continuem essent reconeixibles. Mantindrem prioritàriament aquest esforç de no allunyar-nos del nostre model de proximitat. No volem cares tapades a la nostra policia. Volem no només veure els ulls del ciutadà, sinó també que ell vegi els nostres.

N'estic convençut que un dels elements que ens protegeixen i ens fan més impermeables a la violència, és també la salvaguarda de la convivència, el respecte a les diferències, la tolerància, el rebuig al racisme i a la ultradreta.

No hi ha guetos als nostres carrers i als nostres barris, i no hem de permetre que hi hagi odi. Ben al contrari som una societat tolerant i aquest esdevé un valor a salvaguardar.

Ja ho dèiem que hauríem d'aprendre a conviure amb aquest nou terrorisme, allò que alguns anomenen "la nova normalitat".

ACTIVISME SOCIAL I LEGITIMITAT

He fet referència alguna vegada, en algun altre discurs, a aquells professionals que ajuden a fer millor la vida de les persones, als mestres que a les escoles i a la universitat ens traslladen coneixements i valors, normes de vida i de convivència, als metges que vetllen per la nostra salut, savis que guarden els secrets de la salut com una mena de druides. Quanta professionalitat i quanta bondat als hospitals i a les escoles, professions que ens cuiden, que ens acaronen en algun moment de la nostra vida, professionals que es

desenvolupen en un món imperfecte, de mancances, però que es comprometen, que fan el pas d'anar més enllà i no mirar-s'ho com a espectadors sinó prenent la consciència i la responsabilitat del protagonista.

I cal també destacar aquells que ho fan des de l'àmbit no professional, des del voluntariat, des del que s'anomena la trinxera, des de l'activisme social.

Es diu sovint que són persones anònimes. No tenen res d'anònimes, són persones amb nom i cognoms que a banda de les seves feines, de les seves famílies, dels seus interessos que els tenen, venent aquests, hi van més enllà i els superen per buidar-se en els altres.

Reconeixent el seu paper, reivindicuem també el nostre, el de la professió i la vivència de policia, un altre veritable activista social des de l'àmbit professional. No acceptem cap exclusió, ni un discurs que contraposi uns i altres, ni molt menys un integrisme intel·lectual que menysprea i posa en dubte continu tot allò que té caràcter institucional.

Vivim en una societat on quan la gent té un problema truca a la policia, comparteix amb ella aquest, i busca en ella la seva solució. Això no sempre ha estat així, és una circumstància pròpia de les últimes dècades a casa nostra, i no a totes les societats es dona, diria que és quasi excepcional i es circumscriu a occident. Si ho reflexionem comprendrem la responsabilitat de cuidar-ho i de no crear-ne dubtes injustificats, perquè és un guany de tots.

Precisament tenim el repte com a policia i societat de de guanyar-nos la confiança de persones nouvingudes que provenen d'experiències de gran desconfiança a la policia als seus països d'origen.

Hem viscut alguns episodis on els "tweets", el populisme i algunes grans posades en escena substitueixen les proves, on la crítica ferotge a tot allò institucional esdevé font de legitimitat i on es reparteixen carnets d'ètica en funció de la ideologia i proximitat a qui pontifica. Siguem crítics amb aquesta pràctica que no ens farà millors com a societat, ni tant sols més lliures o feliços.

CAS QUINTANA

No puc ni vull deixar d'esmentar que mentre avui celebrem aquesta diada dos professionals de la brigada mòbil compareixen davant d'un tribunal per defensar la seva innocència. No seré jo qui m'entesti en posicions corporativistes, poc transparents o de no rendició de comptes, però cal vigilar respecte de la banalització de la presumpció d'innocència de les persones, dels judicis mediàtics i de les condemnes exprés, i compta amb relaxar aquestes exigències a l'hora d'aplicar-les siguin o no policies els interpel·lats.

Qui em coneix sap de la meva exigència professional respecte de les proves amb què acompanyem la detenció d'una persona. Al cos de mossos és una

exigència indefugible que sol sortir a escena cada matí en les reunions que mantenim els màxims comandaments del cos a Egara. Aquí no es deté a ningú com a càstig, ni preventivament, ni molt menys per participar en circs mediàtics al més pur estil del circ romà. L'experiència del cas Rocio Wanninkhof , i el procés mitjançant el qual es va condemnar com a culpable a una persona innocent, Dolores VAZQUEZ MOSQUERA, és una lliçó professional que m'acompanyarà tota la meva vida.

Vaig reconèixer públicament que tinc pocs dubtes de què la lesió de la senyora QUINTANA la va causar el cos de Mossos d'Esquadra, en el marc d'un dispositiu de restabliment de l'ordre públic. Vaig demanar perdó públicament a aquesta persona, i a tots aquells a qui hem provocat lesions o patiments com a conseqüència d'accions policials, i és una exigència que com a societat els hem de rescabalar solidàriament d'aquests perjudicis.

Lamento molt palesar que el cos no va estar en disposició ni tampoc pot ara, donar informació més precisa sobre com van succeir aquells fets i qui els va protagonitzar. No amaguem res, tant sols no en sabem més. Però us asseguro que des de llavors hem treballat de manera ingent perquè no pugui tornar a passar, i perquè disposem de la traçabilitat i la identificació de tota aquella acció que un membre del cos dugui a terme.

Però també caldria que reflexionéssim si quan com a societat establim una nova exigència, és lícit jutjar el passat sota aquesta, i no en els paràmetres amb què es movia en aquell moment.

Dit això, vull mostrar públicament el suport al sotsinspector i agent que avui no poden ser aquí, i expressar també que ens sotmetem amb esperança i amb lleialtat a l'escrutini de la justícia. Així ho farem en aquest cas, i en tots en els que haguem de comparèixer, i també el mes que ve en el judici de l'anomenat cas BENITEZ.

FINAL

I serà en aquest context de complexitat que ens disposem a transitar per un nou any policial, amb el compromís de posar expertesa, el millor de nosaltres i sentit comú, davant aquest mon confús.

Lamentablement ja no ho podran fer els companys i companyes que hem perdut:

el sergent Josep AGUILAR, el caporal David CASTILLEJOS, i els mossos Jose Antonio APARICIO, Carolina Gemma RODRIGUEZ, Miquel BAGUE, i Abelardo

LEIVA, així com l'administrativa Maria Cristina HEREDIA, i l'auxiliar Ferran PUIG. Us recordem i us tenim presents en el nostre dia a dia.

Un nou any. Deia que ens encantaria que la societat ens visualitzes en aquest mon incert com a font de certesa, com un braç amic que ens ajuda en el mal moment, com un bocí d'aire fresc quan alguns dies aquest és massa carregat o es fa irrespirable.

Fidels a una història que recuperem dia a dia, trobant una fotografia, un objecte o el relat de la família d'un mosso. Recuperem la nostra història i aquesta ens dóna consistència.

Compromesos i exigents amb la nostra missió, que les persones puguin viure en llibertat, amb dignitat, segurs, sense amenaces al seu entorn, o si més no sense que aquestes condicionin amb excés el seu dia a dia.

Es aquí que volem reconèixer els mossos, en aquesta tasca d'acompanyament a la ciutadania, ajudant a que homes i dones, avis, joves, l'autòcton, i també el nou vingut, el diferent o qui s'ho sent visquin tranquils.

Garants també de l'exigència d'una professionalitat que ens ha de fer ser auto exigents, exemples de rigor, de certesa en tot allò que fem i diem.

Garants també de tolerància.

I lleials a les institucions, i especialment a aquelles que ostenten la representació del poble.

Voldria per acabar expressar la petició que el debat polític hauria de fer el possible per deixar al marge la policia, llevat d'allò que es circumscriui a la definició del model policial, o al debat legislatiu que se'n derivi.

I que nosaltres també hem d'imposar-nos cada dia aquest equilibri i aquesta distància.

Dit això òbviament mantenir-se al marge no vol dir que siguem cecs o autistes del moment polític que viu Catalunya.

Caminem de manera irreversible cap a un nou futur, i no farem altra cosa que el que ens pertoca, acompanyar en aquest camí, la societat a la que servim per protegir-la.

Moltes persones volen aquest mon millor al que abans feia referència, i que en el cas de Catalunya ha de ser un país millor, un país que pren formes diferents però que tots volem més participatiu, més lliure, més net, més just i que doni més oportunitats.

El nostre compromís és que també tindrà una millor policia. És per això pel que 17.000 homes i dones treballem cada dia, i pel que afrontem amb renovada il·lusió 365 dies més.

Mosses i mossos, amics. Que gaudiu d'un feliç dia de les esquadres.